

Súd: Okresný súd Vranov n/T
Spisová značka: 4C/253/2011
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8811210416
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 05. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ján Kozenko
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2012:8811210416.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou samosudcom JUDr. Jánom Kozenkom v právnej veci navrhovateľa: Home Credit Slovakia, a.s., Teplická 7434/147, Piešťany, IČO: 36 234 176 p r o t i odporcovi: P. B. , nar. X. X. XXXX, bytom A. XXXX/XX, M. N. C., o zaplatenie 127,36 eur s prísl., t a k t o

rozhodol:

Súd zaväzuje odporkyňu uhradiť navrhovateľovi časť istiny úveru vo výške 4,96 eur spolu úrokom z úveru vo výške 65,19 eur a s úrokom z omeškania vo výške 0,024 % denne zo sumy 70,15 od 23.1.2009 do dňa zaplatenia, a to všetko jej povoľuje uhradiť v 20-eurových mesačných splátkach splatných vždy každého 25-teho dňa toho ktorého mesiaca k rukám navrhovateľa, začínajúc dňom 1. 7. 2012 pod následkami straty výhody splátok.

Súd návrh navrhovateľa čo do zvyšku z a m i e t a .

Súd zaväzuje odporkyňu uhradiť navrhovateľovi trovy konania vo výške 1,69 eur do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

Navrhovateľ sa podaným návrhom domáhal rozhodnutia, ktorým by súd uložil odporkyňi povinnosť uhradiť navrhovateľovi sumu 121,48 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 0,024 % denne z uvedenej sumy od 23.1.2009 až do dňa zaplatenia, pokutu vo výške 5,88 eur a nahradiť navrhovateľovi trovy konania. Dňa 12.9.2007 uzatvorila odporkyňa s navrhovateľom úverovú zmluvu č. XXXXXXXXXXXX, predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru vo výške 312,19 eur. Odporkyňa sa zaviazala uhradiť úver v 18 mesačných splátkach po 23,63 eur, teda spolu 425,34 eur. Nakoľko odporkyňa nesplácala úver podľa dohodnutých podmienok, navrhovateľ jej v súlade s úverovými zmluvnými podmienkami uložil pokutu vo výške 5,88 eur a dňa 22.1.2009 jej zaslal výzvu na zaplatenie celého dlhu v sume 174,62 eur. Odporkyňa po zosplatnení uhradila 47,26 eur, preto dlh predstavuje 127,36 eur. Navrhovateľ si uplatnil úrok z omeškania vo výške 0,024 % denne, čo ročne predstavuje 8,76%.

Odporkyňa uviedla, že s návrhom navrhovateľa súhlasí, avšak žiadala o povolenie uhradiť uplatnenú pohľadávku navrhovateľa v splátkach.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s návrhom a prílohami, výsluchom odporkyne, a zistil tento skutkový stav veci:

Navrhovateľ a odporkyňa ako klient uzavreli dňa 12. 9. 2007 úverovú zmluvu č. XXXXXXXXXXXX, na základe ktorej bol odporkyni poskytnutý úver vo výške 312,19 eur, ktorý sa odporkyňa zaviazala splácať v mesačných splátkach po 23,63 eur a to v 18 mesačných splátkach pri konečnej výške úveru 425,31 eur.

Neoddeliteľnou súčasťou zmluvy boli Úverové podmienky spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s. (ďalej len „Úverové podmienky“) a odporkyňa podpisom potvrdila, že je s nimi oboznámená že sú jej všetky ich ustanovenia zrozumiteľné, že ich považuje za dostatočne určité a prejavuje súhlas byť viazaná týmito podmienkami.

Podľa hlavy 1 § 1, § 2 Úverových podmienok tieto úverové podmienky sú zmluvnými podmienkami v zmysle § 273 Obchodného zákonníka a sú neoddeliteľnou súčasťou úverovej zmluvy uzatváranej medzi spoločnosťou Home Credit Slovakia, a.s. (ďalej len „spoločnosť“) a fyzickou osobou (ďalej len „klient“), ktorej znenie je uvedené na prednej strane tejto listiny. Úverové podmienky vymedzujú a zakotvujú práva a povinnosti medzi spoločnosťou a klientom, ktorému spoločnosť poskytuje úver na základe úverovej zmluvy.

Uzatvorením úverovej zmluvy sa spoločnosť zaväzuje klientovi poskytnúť dohodnutý úver a klient sa zaväzuje spoločnosti poskytnutý úver vrátiť a zaplatiť úroky (§ 3 hlavy 1 Úverových podmienok).

Podľa hlavy 5 § 1 Úverových podmienok klient je povinný riadne a včas splácať poskytnutý úver a to v pravidelných mesačných splátkach, ktorých počet, výška a termín splatnosti sú určené v úverovej zmluve. V jednotlivých splátkach je zahrnutá príslušná časť úverovej istiny a úroky, ktoré je klient podľa tejto úverovej zmluvy na týchto úverových podmienok povinný platiť (ďalej iba splátka), ak z údajov na lícnej strane nevyplýva inak. Výška úroku sa zistí ako rozdiel súčinu výšky mesačnej splátky a počtu splátok a výšky poskytnutého úveru.

V zmysle hlavy 5 § 8 Úverových podmienok sa zmluvné strany dohodli, že spoločnosť nie je viazaná tým, na aký účel klient platbu spoločnosti určí. Spoločnosť je oprávnená započítať platbu klienta na pohľadávky spoločnosti v tomto poradí: na záväzky klienta voči spoločnosti, ktoré vznikli z iného titulu ako z úverovej zmluvy, na zmluvné pokuty, na príslušenstvo úveru vrátane sankčného úroku, na vrátenie úveru, na ostatné pohľadávky z úverovej zmluvy.

Podľa hlavy 7 § 6 Úverových podmienok v prípade ak je dôsledkom porušenia povinnosti klienta uhradiť spoločnosti celý poskytnutý úver, je klient povinný uhradiť spoločnosti súčasne s úverom aj zmluvnú pokutu vo výške ušlého úroku, čiže čiastku, na ktorú by spoločnosti vznikol z titulu úveru nárok, ak by bol úver riadne splácaný v dohodnutých splátkach.

Z hlavy 14 § 3, 4 Úverových podmienok vyplýva, že v prípade omeškania úhrady splátky, alebo ich častí alebo zmluvných pokút alebo platieb podľa hlavy 7 § 6 týchto úverových podmienok je klient povinný zaplatiť úrok z omeškania vo výške 0,08% z dlžnej čiastky za každý deň omeškania, najmenej však 100 Sk. V prípade omeškania s úhradou splátky úveru, alebo ich častí dlhšieho ako 7 dní je klient ďalej povinný zaplatiť spoločnosti zmluvnú pokutu vo výške 8% z čiastky, s ktorej úhradou je v omeškaní. V prípade omeškania klienta s úhradou splátky úveru, či ich častí dlhšieho ako 6 mesiacov je klient ďalej povinný zaplatiť spoločnosti zmluvnú pokutu vo výške 5% z úveru, s ktorého vrátením spoločnosti je v omeškaní.

Podľa hlavy 14 § 11 Úverových podmienok úverová zmluva, úverové podmienky a zabezpečovacie vzťahy ako aj vzťahy vzniknuté následne na základe uvedených zmluvných vzťahov sa riadia príslušnými ustanoveniami Obchodného zákonníka v znení neskorších predpisov, ako aj ustanoveniami Občianskeho zákonníka v platnom znení.

V zmysle § 497 Obchodného zákonníka zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa § 2 písm. a), b), zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, spotrebiteľským úverom dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky, úveru alebo v inej právnej forme. Zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom,

Z ust. § 3 ods. 1, ods. 2 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch vyplýva, že veriteľom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojho podnikania; v závislosti od formy poskytovaného spotrebiteľského úveru môže byť veriteľom aj predávajúci. Spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania.

Súd na základe takto zisteného skutkového stavu vyhodnotil zmluvný vzťah medzi účastníkmi ako spotrebiteľskú zmluvu napriek tomu, že zmluva bola uzavretá 12.9.2007 teda za účinnosti Občianskeho zákonníka v znení zákona č. 150/2004 Z.z., ktorý v ustanovení § 52 ods. 1 definoval spotrebiteľskú zmluvu ako kúpnu zmluvu, zmluvu o dielo alebo inú odplacnú zmluvu upravenú v ôsmej časti tohto zákona a zmluvu podľa § 55, ak zmluvnými stranami sú na jednej strane dodávateľ a na druhej strane spotrebiteľ, ktorý nemohol individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy.

Na uvedený právny vzťah je totiž potrebné aplikovať zákon č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa účinný od 1.7.2007 a vychádzať pritom z ustanovenia § 3 ods. 3, podľa ktorého každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách, ktorými sú zmluvy uzavreté podľa Občianskeho zákonníka alebo Obchodného zákonníka, ako aj všetky iné zmluvy, ktorých charakteristickým znakom je, že sa uzatvárajú vo viacerých prípadoch a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje; aj na spotrebiteľské zmluvy, ktoré neboli uzavreté podľa Občianskeho zákonníka, sa primerane použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka.

Nepochybne zmluva uzavretá medzi účastníkmi je teda spotrebiteľskou zmluvou v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom tento výklad je v súlade aj s komunitárnou úpravou ochrany spotrebiteľa v zmysle smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách

Pri závere o tom, že spornú zmluvu je potrebné považovať za spotrebiteľskú zmluvu, je potrebné na ňu aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka.

Podľa § 52 ods.1, ods. 2 a ods. 3 Občianskeho zákonníka v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy (ďalej len „Občiansky zákonník“) spotrebiteľskými zmluvami sú kúpna zmluva, zmluva o dielo alebo iné odplacné zmluvy upravené v ôsmej časti tohto zákona a zmluva podľa § 55, ak zmluvnými stranami sú na jednej strane dodávateľ a na druhej strane spotrebiteľ, ktorý nemohol individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľom je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

V zmysle § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka").

Podľa § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Z ust. § 54 ods.1 , ods. 2 Občianskeho zákonníka vyplýva, že zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa § 544 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda.

Zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia. (§ 544 ods. 2 OZ).

Podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmlúv a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou.

Ustanovenie § 53 Občianskeho zákonníka sa týka iba podmienok, ktoré zákon označuje za neprijateľné. Ide o podmienky, ktoré sú nečestné, neslušné, hrubo poškodzujúce spotrebiteľa a preto ich použitie zákon sankcionuje absolútnou neplatnosťou. Vyjadruje snahu, aby dodávateľ v spotrebiteľských zmluvách pristupoval k tvorbe podmienok v súlade s dobrými mravmi. Je potrebné dodať, že spotrebiteľ z povahy veci v súčasných podmienkach štandardizácie produktov bežnej spotreby, ako aj zmluvných podmienok, má iba fiktívnu možnosť ovplyvniť podstatu zmluvných podmienok, ktoré sú mu zo strany dodávateľa predložené, pričom často vzhľadom na ich rozsiahlosť a použitú právnu terminológiu nemá možnosť, či už ich vôbec prečítať, resp. pochopiť ich obsah. Ide teda o zákonný zákaz používania neprijateľných podmienok, ktoré vyvolá právoplatné súdne rozhodnutie a dodávateľ je povinný zdržať sa ich používania. Ochrana spotrebiteľa sa týka iba formulárových zmlúv, ktoré sú uzatvárané na základe predbežne formulovaného zmluvného formulára, ktorý má dodávateľ vopred pripravený a ktorý používa v dvoch alebo viacerých prípadoch, pričom spotrebiteľ spravidla obsah zmluvy nemení.

Súd v danej súvislosti poukazuje aj na skutočnosť, že Slovenská republika ako člen Európskej únie je povinná plniť záväzky vyplývajúce z tohto členstva. Členské štáty Únie sú povinné zabezpečiť, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok (čl. 6 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ďalej len „smernica“).

Dôležitým rozhodnutím je rozsudok Súdného dvora Európskej únie vo veci Océano Grupo Editorial SA a Rocío Murciano Quintero (C-240/98) a medzi Salvat Editores SA a José M. Sánchez Alcón Prades

a spol., spojené prípady C-240/98 a C-244/98, z ktorého je zrejmá aj obligatornosť zásahu súdu proti nekalej podmienke: „Cieľ Článku 6 Smernice, ktorý od členských štátov vyžaduje stanoviť, že nečestné podmienky nie sú pre spotrebiteľa zaväzujúce, by sa nedosiahol, keby bol spotrebiteľ sám povinný vystúpiť proti nečestnej povahe takých podmienok. V sporoch, kde zahrnuté sumy sú často obmedzené, môžu byť právnické poplatky vyššie než vložená čiastka, čo môže spotrebiteľa odradiť, aby napadol použitie nečestnej podmienky. V počte členských štátov procedurálne predpisy umožňujú jednotlivcom brániť sa v takých konaniach a je reálne riziko, že spotrebiteľ kvôli neznalosti práva nespochybní podmienku prednesenú proti nemu. Z toho vyplýva, že účinná ochrana spotrebiteľa sa môže dosiahnuť, len ak národný súd prehlási, že má právomoc zhodnotiť podmienky tohto druhu na svoj vlastný návrh“.

Na základe vykonaného dokazovania súd zistil, že medzi navrhovateľom a odporkyňou bola uzavretá úverová zmluva, v zmysle ktorej navrhovateľ poskytol odporkyňi úver vo výške 312,19 eur a tento sa odporkyňa zaviazala splácať v 18 mesačných splátkach po 23,63 eur pri konečnej výške úveru 425,34 eur. Cena úveru teda činila 113,15 eur.

Keďže si túto svoju povinnosť odporkyňa neplnila, navrhovateľ dňa 22.1.2009 zosplatnil celý úver a vyzval ju na zaplatenie predmetnej sumy. Ako vyplýva zo splátkového kalendára zmluvy, odporkyňa uhradila navrhovateľovi celkom sumu 307,23 eur.

V danom prípade sa súd zaoberal výškou dohodnutého úroku z úveru, ktorý činil za 1,5 roka sumu 113,15 eur (z úveru 312,19), čo je 24,16 % ročne. Ide o orientačný výpočet s odkazom na ust. hlavy 5 § 1 Úverových podmienok. Pri výpočte súd postupoval podľa rozsudku Krajského súdu v Prešove zo dňa 28.9.2011 sp.zn. 3Co 3/2011.

Z internetovej stránky NBS súd preveroval úrokové miery podobného úveru v bankách a zistil, že pri spotrebiteľskom úvere so splatnosťou nad 1 rok do 5 rokov v septembri 2007 činil úrok 13,92 % p.a. Z toho je zrejmé, že ročný úrok dohodnutý medzi účastníkmi v danom prípade bol o 10,24 % vyšší, čo viac ako o 73 % prevyšuje mieru úrokov poskytovaných v tomto období bankami.

Dohoda o výške úrokov musí byť v súlade s § 39 Občianskeho zákonníka, teda nesmie sa priečiť dobrým mravom, inak je právny úkon absolútne neplatný. O takýto stav pôjde vtedy, ak dohodnuté úroky presiahnu mieru úrokov poskytovaných peňažnými ústavmi v čase uzavretia zmluvy (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 1MCdo 1/2009 zo dňa 31.7.2009).

Za dobré mravy možno považovať súhrn etických, všeobecne zachovávaných a uznávaných zásad, ktorých dodržiavanie je často krát zabezpečované aj právnymi normami tak, aby každé konanie bolo v súlade so všeobecnými mravnými a morálnymi zásadami demokratickej spoločnosti.

Vzhľadom na vyššie uvedené závery súd považoval dohodu o výške úrokov nad 13,92% ročne za absolútne neplatnú. Ako primerané súd určil úroky vo výške 13,92 % ročne, čo pri úvere 312,19 eur za 1,5 roka predstavuje 65,19. Odporkyňa teda mala vrátiť 377,38 eur. Keďže celkove uhradila navrhovateľovi 307,23 eur, jeho dlh činí nesplatená istina vo výške 4,96 eur a úrok z úveru vo výške 65,19 eur a k zaplateniu tejto sumy ju súd aj zaviazal. Vo zvyšnej časti súd návrh navrhovateľa zamietol.

Podľa prechodného ustanovenia k úpravám účinným od 1.1.2008, a to § 879j Občianskeho zákonníka ustanoveniami tohto zákona sa spravujú aj právne vzťahy vzniknuté pred 1. januárom 2008; vznik týchto právnych vzťahov, ako aj nároky z nich vzniknuté pred 1. januárom 2008 sa však posudzujú podľa doterajších predpisov.

Na nároky zo zmluvných pokút, ktoré vznikli podľa splátkového kalendára až v roku 2008, preto súd aplikoval ustanovenie § 566 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Je potrebné tiež uviesť, že súd preskúmaval uvedenú zmluvu podľa pravidiel generálnej klauzuly § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení účinnom

do 1.1.2008, avšak demonštratívny výpočet klauzúl uvedený v § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka účinnom od 1.1.2008 je iba špecifikáciou generálnej klauzuly a klauzuly uvedené v § 53 ods. 4 boli vždy v rozpore s § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, pričom takýto postup neohrozuje právnu istotu (Csach, K., Štandardné zmluvy, s. 231, 232).

V súlade s ustanovením § 566 ods. 2 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého: „ Pri čiastočnom plnení peňažného dlhu sa plnenie dlžníka započítava najprv na istinu a potom na úroky, ak dlžník neurčí inak“ súd započítal všetky platby odporkyne najskôr na istinu a potom na úroky z úveru, keďže nie je možné, aby dodávateľ (veriteľ) určoval, oproti čomu bude platba od dlžníka zúčtovaná, lebo v opačnom prípade by došlo k rozporu s ust. § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého sa zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou nemôžu odchyliť od Občianskeho zákonníka v neprospech spotrebiteľa. Súd preto v tejto súvislosti nezohľadňoval platby odporkyne podľa splátkového kalendára zmluvy zaúčtované navrhovateľom na zmluvné pokuty.

Pokiaľ ide o zmluvné pokuty, súd nemá za preukázané, za ktoré konkrétne porušenia zmluvy si navrhovateľ tieto sankcie uplatňuje, keďže ich nijako bližšie nešpecifikoval. Samotný nárok na zmluvné pokuty podľa hlavy 14 § 3, 4 Úverových podmienok súd považoval za neopodstatnený. Dohodnutú zmluvnú pokutu vo výške 8% z každej omeškanej splátky alebo jej časti, s ktorej úhradou je klient v omeškaní dlhšie ako 7 dní spolu so zmluvnou pokutou vo výške 5% z úveru, s ktorého vrátením je klient v omeškaní v prípade omeškania s úhradou splátky úveru, či jej časti dlhšie ako 6 mesiacov súd vyhodnotil ako neprijateľnú zmluvnú podmienku a preto absolútne neplatnú s poukazom na § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka a neplatnú pre rozpor s dobrými mravmi podľa § 39 Občianskeho zákonníka. Ide totiž o neprimerané sankcie, ktoré znáša spotrebiteľ. Takto dohodnutá výška zmluvnej pokuty neúmerne zaťažuje spotrebiteľa, nakoľko spotrebiteľ okrem dohodnutej zmluvnej pokuty, ktorá navýši jeho každú nesplatenú mesačnú splátku o 8% mal platiť aj úrok z omeškania, ktorý bol dohodnutý vo výške 0,08% z dlžnej sumy za každý deň omeškania (hoci navrhovateľ si uplatňuje úrok z omeškania v súlade so zákonom), čo má za následok neprimerané zaťaženie spotrebiteľa a je jednoznačne v prospech veriteľa. K tomuto záveru súd dospel na základe skutočnosti, že navrhovateľ okrem zmluvnej pokuty si v zmluvných podmienkach dojednal i úrok z omeškania vo výške 0,08% za každý deň omeškania, ide teda o kumulovanie sankcií voči odporcovi ako spotrebiteľovi. Navyše táto zmluvná podmienka sa javí byť ako neurčitá a nejasná, nakoľko z uvedeného dojednania zmluvnej pokuty nevyplýva, ako sa táto uplatní v ďalších mesačných splátkach. Pri uplatnení výšky zmluvnej pokuty 8% mesačne z každej nesplatennej splátky dochádza k neprimeranému a tiež duplicitnému zaťaženiu spotrebiteľa v prospech veriteľa. Neprimeranosť zmluvnej pokuty súd vidí aj v tom, že sadzba 8 % z mesačnej splátky po dobu dlhšiu ako 7 dní je v prepočte na rok až vo výške 96 % (8 % x 12 mesiacov). Ide síce o jednorazovú pokutu, ale jej rozsahu z hľadiska jej dôsledkov korešponduje zmluvná pokuta v prepočte cca 96 % ročne, čo je jednoznačne neprimeraná sankcia. K vyššie uvedenému súd poukazuje aj na názor vyslovený v rozsudku Krajského súdu v Prešove zo dňa 28.9.2011 sp.zn. 3Co 3/2011.

V predmetnej úverovej zmluve bol za to isté porušenie právnej povinnosti (omeškanie so splátkami) dohodnutý niekoľkonásobný postih - úroky z omeškania, zmluvná pokuta, náhrada škody. Tiež lehota splatnosti zmluvnej pokuty je veľmi krátka, takže nepochybne ide o hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach dodávateľa a spotrebiteľa. Súd preto navrhovateľovi nepriznal zmluvné pokuty a v tejto časti návrh navrhovateľa zamietol.

Podľa § 160 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“), ak súd uložil v rozsudku povinnosť, je potrebné ju splniť do troch dní od právoplatnosti rozsudku; súd môže určiť dlhšiu lehotu. Súd môže určiť, že peňažné plnenie sa môže vykonať aj v splátkach, ktorých výšku a podmienky zročnosti určí, a to aj tak, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia.

Bezprostredne vo výroku rozhodnutia je súd oprávnený určiť, že peňažné plnenie bude vykonané v splátkach. Vzhľadom na zlú finančnú situáciu odporkyne, ktorá poberá invalidný dôchodok v sume 111 eur, uhrádza za byt, pričom žije sama, súd povolil odporkyňu uspokojiť nárok navrhovateľa v splátkach poukazujúc na ust. § 160 ods. 1 O.s.p.

Súd odporkyňu zaviazal aj k zaplateniu úrokov z omeškania vo výške 0,024% denne (čo predstavuje 8,76 % ročne) zo sumy 70,15 eur od 23.1.2009 (deň nasledujúci po zosplatnení celého dlhu) do zaplatenia, ktorý úrok z omeškania požadovaný navrhovateľom neprevyšuje zákonné úroky z omeškania podľa §517 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka a § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. v znení účinnom v čase, kedy došlo k omeškaniu.

V danom prípade pri rozhodovaní o trovách konania vychádzal z ustanovenia § 142 ods. 2 O.s.p., podľa ktorého ak má účastník vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov právo.

Z uplatnenej sumy 127,36 eur s príslušenstvom navrhovateľovi bolo priznaných 70,15 eur spolu s príslušenstvom. Navrhovateľov úspech tak predstavoval 55,08 % a neúspech 44,92 %.

Celkové trovy vynaložené navrhovateľom pozostávajú zo zaplateného súdneho poplatku vo výške 16,50 eur. Po odrátaní neúspechu navrhovateľa v konaní od jeho úspechu (55,08 % - 44,92 %), tento účastník má právo na náhradu 10,16 % zo sumy 16,60 eur, čo vo finančnom vyjadrení predstavuje čiastku 1,69 eur.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd do Prešova.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 OSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedených v § 221 ods. 1 OSP,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205 a OSP),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie. Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.